

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΝΩΣΙΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Διεύθυνση Χαλκοκονδύλη 37, 10432 Αθήνα
Τηλέφωνο 2105224180
Φαξ 2105224420
Email info@petheol.gr
Ιστοχώρος www.petheol.gr

Αθήνα, 2 Οκτωβρίου 2025
Αρ. Πρωτ.: 96

ΠΡΟΣ

Την αξιότιμη Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Σοφία Ζαχαράκη

- ΚΟΙΝ. 1. Αξιότιμο Υφυπουργό Παιδείας κ. Κωνσταντίνο Βλάση
2. Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο και άπαντες τους Αρχιερείς της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος
3. Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο της Επαρχιακής Συνόδου Κρήτης κ. Ευγένιο και άπαντες τους Αρχιερείς της Εκκλησίας της Κρήτης.
4. Αξιότιμο Γεν. Γραμματέα της Α/βάθμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας κ. Ιωάννη Παπαδομαρκάκη

ΘΕΜΑ: Αίτημα Συνάντησης με την κ. Υπουργό Παιδείας για τα προβλήματα του Κλάδου ΠΕΟ1 Θεολόγων

Αξιότιμε κ Υπουργέ,

Με την παρούσα επιστολή, θα θέλαμε να εκφράσουμε τις σοβαρές ανησυχίες μας, σχετικά με τα κενά που παρατηρούνται στη στελέχωση θέσεων θεολόγων στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Το ζήτημα αυτό, πέρα από τις προφανείς λειτουργικές δυσκολίες της Εκπαίδευσης, επηρεάζει άμεσα την ποιότητα της σχολικής θρησκευτικής εκπαίδευσης αλλά και τη διαμόρφωση της ηθικής και πνευματικής αγωγής και συμπεριφοράς των μαθητών/τριών.

Σύμφωνα με πληροφορίες (ανεπίσημα στοιχεία): Στην Α' φάση προσλήψεων υπήρχαν 313 κενά Θεολόγων και καλύφθηκαν μόλις 75. Στη Β' φάση υπήρχαν 275 κενά και καλύφθηκαν μόλις 55. Οι υπόλοιπες 220 θέσεις παραμένουν κενές και τα παιδιά χωρίς μάθημα Θρησκευτικών.

Το μάθημα των Θρησκευτικών, όπως γνωρίζετε, δεν έχει μόνο γνωσιακό χαρακτήρα, αλλά αναπτύσσει την ορθόδοξη χριστιανική συνείδηση των μαθητών/τριών, καλλιεργεί ηθικοκοινωνικές αρχές, πρότυπα και αξίες, ενισχύει την κριτική σκέψη και τη διάκριση, δείχνει τον δρόμο της ελευθερίας από τα πάθη, που απομακρύνουν τον άνθρωπο από τον Θεό και τον συνάνθρωπο, καλλιεργώντας και ενισχύοντας, έτσι, την ηθική, πνευματική και κοινωνική ζωή των μαθητών/τριών.

Η Θεολογική Παιδεία, γενικότερα, αποτελεί πυλώνα του εκπαιδευτικού μας συστήματος, καθώς συμβάλλει, όχι μόνο στη γνώση και βίωση της ορθόδοξης παραδόσεώς μας αλλά και στην γενικότερη πνευματική και πολιτισμική ανάπτυξη του τόπου μας. Οι θεολόγοι εκπαιδευτικοί διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διαπαιδαγώγηση των νέων, προσφέροντάς τους τα κατάλληλα πνευματικά εργαλεία για την κατανόηση του εαυτού τους, της θρησκευτικής τους πίστεως καθώς και του πολιτισμικού, κοινωνικού και φυσικού τους περιβάλλοντος.

Εννοείται ότι ενστερνιζόμαστε τη φιλότιμη προσπάθεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού για τον περιορισμό της ανάγκης προσλήψεων Αναπληρωτών με τον διορισμό μόνιμων Καθηγητών και χαιρετίζουμε τους μόνιμους διορισμούς, που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια.

Ωστόσο, όπως αποδεικνύεται, τα κενά Θεολόγων, που καταγράφονται, μετά τους διορισμούς των μονίμων και τις προσλήψεις των 2 φάσεων των Αναπληρωτών, είναι πολλά και θα χρειαστεί ικανός αριθμός προσλήψεων αναπληρωτών για τη φετινή χρονιά, όσο και μονίμων για τις επόμενες χρονιές για να καλυφθούν πλήρως οι ανάγκες της Εκπαίδευσης.

Και αυτό διότι σε μια εποχή, που όλο και πιο πολύ διογκώνεται επικίνδυνα το φαινόμενο της παραβατικότητας, της βίας και της επιθετικότητας των νέων μας, καθίσταται αναγκαία και απαραίτητη η απρόσκοπτη προσφορά και διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών και όλων των ηθικοκοινωνικών προτύπων και αρχών που περιέχει.

Όμως, θα θέλαμε να λάβετε υπόψη την ιδιαιτερότητα των επιστημονικών και θεολογικών κριτηρίων, ως προς το θέμα των αναθέσεων του γνωστικού αντικείμενου, των Θρησκευτικών, καθώς, πολύ συχνά, ανατίθενται σε εκπαιδευτικούς άλλων ειδικοτήτων, που δεν έχουν τις απαραίτητες ειδικές επιστημονικές και θεολογικές γνώσεις και εμπειρίες, με αποτέλεσμα είτε να διδάσκεται πλημμελώς το μάθημα, είτε να μη διδάσκεται καθόλου.

Η διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών, από τον ειδικό Θεολόγο, προσφέρει στους/στις μαθητές/τριες μια ανεκτίμητη και αναντικατάστατη εκπαιδευτική και παιδαγωγική εμπειρία, η ανάθεση όμως της διδασκαλίας του σε άλλες ειδικότητες συναδέλφων, που δεν γνωρίζουν Θεολογία, ακυρώνει, δυστυχώς, την επίτευξη του ειδικού και ιδιαίτερου συνταγματικού του σκοπού, που είναι η ανάπτυξη της ορθόδοξης χριστιανικής συνείδησης των μαθητών/τριών καθώς και τον σκοπό της Παιδείας, σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο 1566/1985 για την Εκπαίδευση, που επισημαίνει ότι το σχολείο βοηθάει τους μαθητές *«να έχουν πίστη στα γνήσια στοιχεία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης»*.

Δεν παραλείπουμε να τονίσουμε, για ακόμα μια φορά και με αυτό το έγγραφό μας, τα μορφωτικά προβλήματα που παρουσιάζονται στη διδασκαλία του Μαθήματος των Θρησκευτικών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, εξαιτίας της πλημμελούς ή μηδενικής διδασκαλίας του, από ένα μεγάλο ποσοστό δασκάλων, στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Το παράνομο και απαράδεκτο αυτό πρόβλημα, όπως σας έχουμε περιγράψει, με αδιάσειστα στοιχεία σε προηγούμενα έγγραφά μας, δημιουργείται από την απροθυμία ή αμέλεια ενός μεγάλου αριθμού δασκάλων του Δημοτικού Σχολείου, οι οποίοι, αν και γνωρίζουν, άριστα, τις καταστροφικές συνέπειες, που προκαλεί στη μόρφωση των μαθητών/τριών η έλλειψη προηγούμενων γνώσεων, σε οποιοδήποτε μάθημα, παραβαίνουν το καθήκον τους και δεν εφαρμόζουν το Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου του Υπουργείου Παιδείας, που περιλαμβάνει και την απρόσκοπτη ποσοτική (σε ώρες διδασκαλίας) και ποιοτική διδασκαλία του Μαθήματος των Θρησκευτικών.

Υπενθυμίζουμε ότι ήδη με τις Αποφάσεις του ΣτΕ (1749/2019, Ολομ.) έχει καθοριστεί, «ως ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης, η ανάπτυξη της ορθόδοξης χριστιανικής συνείδησης», και ότι η ανάπτυξη αυτή «αποτελεί συνταγματική υποχρέωση του Κράτους, επιτελείται δε κυρίως με τη διδασκαλία του μαθήματος των θρησκευτικών, το οποίο για να υπηρετεί τον εν λόγω σκοπό, πρέπει να διδάσκεται, επί ικανό αριθμό ωρών διδασκαλίας εβδομαδιαίως (βλ. ΣτΕ 660, 926/2018 Ολομ.), να μην υποβαθμίζεται, κατά την διδασκαλία και την εξέταση, σε σχέση με άλλα μαθήματα και να περιλαμβάνει οπωσδήποτε, με σαφήνεια και πληρότητα, τα δόγματα, τις ηθικές αξίες και τις παραδόσεις της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού, χωρίς να προκαλεί σύγχυση με τη διδασκαλία άλλων δογμάτων και θρησκειών».

Όπως φαίνεται η διδασκαλία αυτού του μαθήματος, για να έχει αυτά τα περιεκτικά χαρακτηριστικά πρέπει να διδάσκεται μόνον από εκείνους που έχουν τις πανεπιστημιακές Θεολογικές προϋποθέσεις να το διδάσκουν και αυτοί είναι αποκλειστικά και ΜΟΝΟΝ οι Θεολόγοι. Γι αυτό μόνιμο αίτημα των Θεολόγων είναι να ανατίθεται η διδασκαλία του Μαθήματος των Θρησκευτικών τόσο στο Γυμνάσιο – Λύκειο όσο και στο Δημοτικό, μόνον σε όσους έχουν τις αναγκαίες επιστημονικές και θεολογικές προϋποθέσεις, δηλαδή το Πτυχίο Θεολογίας.

Τόσο οι Φιλολόγοι, στους οποίους το Υπουργείο Παιδείας δίδει τη δυνατότητα 3^{ης} ανάθεσης διδασκαλίας των Θρησκευτικών στο Γυμνάσιο όσο και οι διδάσκαλοι στο Δημοτικό, στερούνται, ήδη από τις πανεπιστημιακές τους σπουδές, τις θεολογικές γνώσεις αλλά και την πρακτική διδακτική και θεολογικοπαιδαγωγική επάρκεια που απαιτούνται, καθώς το Γνωστικό Αντικείμενο της Διδακτικής των Θεολογικών Μαθημάτων και της Πρακτικής του Άσκησης απουσιάζει, εντελώς, από τις Φιλοσοφικές Σχολές αλλά και σε ποσοστό 95% από τα Πανεπιστημιακά Προγράμματα των Παιδαγωγικών Τμημάτων της Χώρας.

Η μεθοδευμένη εδώ και χρόνια σιωπηλή κατάργηση της διδασκαλίας των Θρησκευτικών στο Δημοτικό Σχολείο, από ένα μεγάλο ποσοστό των δασκάλων αλλά και η απουσία των σχετικών θεολογικών σπουδών από τα Παιδαγωγικά Τμήματα, ακυρώνει στην ουσία τη συνταγματική επιταγή για την ανάπτυξη της χριστιανικής συνειδήσεως των μαθητών.

Η παιδαγωγική και συνταγματική αυτή αταξία, συνιστά ένα πνευματικό έγκλημα, αφενός, διότι δημιουργεί δυσμενείς επιδράσεις, με απρόσμενες επιπτώσεις στην ολόπλευρη ψυχοσωματική παιδαγωγική τους ανάπτυξη (πνευματική, συναισθηματική, προσωπική, κοινωνική, πολιτισμική) και, αφετέρου, διότι αποτελεί νομική εκτροπή και παράβαση υπηρεσιακού καθήκοντος.

Το πιο σημαντικό, όμως, είναι ότι η απουσία των γνώσεων, των βιωμάτων και του ήθους, που θα μπορούσε να προσφέρει το Μάθημα των Θρησκευτικών, δημιουργεί ανεκπλήρωτα μαθησιακά και ηθικοπνευματικά κενά, τόσο στα προγραμματισμένα από το Υπουργείο Παιδείας, για τη συγκεκριμένη ηλικία, προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα όσο και στην ελικοειδούς και βαθμιαίας μορφής συνεχόμενη μόρφωση των μαθητών/τριών, καθώς στην άνοδό τους στο επόμενο Γυμνασιακό επίπεδο μαθήσεως, σύμφωνα με μαρτυρίες πλήθους Θεολόγων μας, που παραλαμβάνουν αυτούς/τές τους/τις μαθητές/τριες, για να συνεχίσουν τη θεολογική τους κατάρτιση από εκεί που σταμάτησε στο Δημοτικό, αντιλαμβάνονται αυτό που ομολογούν και τα ίδια τα παιδιά αυτά, στη συντριπτική τους πλειονότητα, ότι δεν μπορούν να παρακολουθήσουν επαρκώς το Μάθημα των Θρησκευτικών του Γυμνασίου, καθώς πάσχουν από αναλφαβητισμό στα Θρησκευτικά, λόγω των τεράστιων και απαράδεκτων μαθησιακών τους κενών στο Δημοτικό.

Αυτό το μαθησιακό και πνευματικό έγκλημα, όμως, κ. Υπουργέ, να παίρνουν κάποιοι εκπαιδευτικοί τις ώρες των Θρησκευτικών, για να καλύπτουν τα κενά στο ωράριό τους και στη συνέχεια, είτε να διδάσκουν πλημμελώς είτε να μη διδάσκουν διόλου το μάθημα των Θρησκευτικών, δημιουργώντας ανεκτίμητα κενά στη μόρφωση των παιδιών του ελληνικού λαού, θα πρέπει να σταματήσει άμεσα και αυτό ΜΟΝΟΝ το Υπουργείο μπορεί να το θεραπεύσει. Δεν μπορεί να υπάρχουν Θεολόγοι άνεργοι, όταν το μάθημά τους έχει γίνει λάφυρο βολέματος κάποιων, σε βάρος των μαθητών, σε μια εποχή που είναι πλέον ολοκάθαρα εμφανής και επιτακτική η ανάγκη προληπτικών ηθικοπνευματικών, κοινωνικών και χριστιανικών προτύπων στο χώρο των νέων μας, προκειμένου να μην καταλήγει σε ανεξέλεγκτα φαινόμενα καθημερινής βίας, επιθετικότητας και εγκληματικότητας.

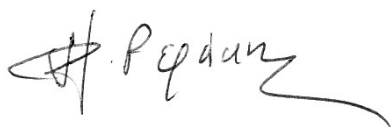
Ευελπιστούμε ότι η παρούσα επιστολή θα συμβάλει στη διερεύνηση και προπαντός στην εύρεση των απαιτούμενων λύσεων, για να πραγματοποιείται στα σχολεία η απαραίτητη για τους/τις μαθητές/τριες διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών, με σαφήνεια και πληρότητα και μάλιστα ΜΟΝΟΝ από τους Θεολόγους, ως ειδικούς, στις επόμενες φάσεις διορισμών μονίμων ή προσλήψεων Αναπληρωτών Καθηγητών.

Για ένα δημιουργικό διάλογο, σχετικά με όλα τα παραπάνω θέματα, σας **παρακαλούμε θερμά κ. Υπουργέ να ορίσετε μια συνάντηση στο Γραφείο σας με τους εκπροσώπους της Πανελλήνιας Ενώσεώς μας.**

Με εκτίμηση,

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΕΘ

Ο Πρόεδρος

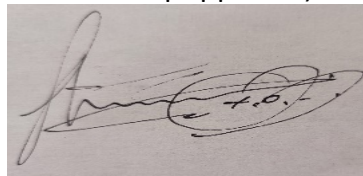

Ηρακλής Ρεράκης

Ομ.Καθηγητής ΑΠΘ

Ο Γεν. Γραμματέας

Σταύρος Αβαγιάννης

Δρ. Θεολογίας